

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Matrimonium Quoad procuratorem

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

perdus a
natiuitate
si non est
caecus &
stultus, po-
test ux. re-
deducere.
Secus si so-
ciet.

si videt, & est perspicacis ingenii, ut
perspè solent, est persona legitima ad
contrahendum, quia potest signis & i-
pse doceris, quid sit matrimonium, & suū
aliis significare consensum. Ita habetur
in c. cum apud, de sponsal. & tenet Sánchez
de matr. tom. 1. lib. 1. disp. 8. num. 12. contra
Abbatem in cap. cum apud, num. 6. part. 5.
tra. 16. ref. 9. Si autem est simul caecus
& natiuitate, non potest contrahere, ob
contrariam rationem. Ita etiam San-
chez ubi sup. num. 13. contra Angelum v.
Matrimonium 3. imped. 13. in c. 1. videtur ve-
solut. 10.

Non sunt
de matri-
monio re-
pellendi ig-
norantes
Pater, A-
ve Maria,
Credo, &
decalogū.

Quaeritur
suaviter
destrabi
possint ad
tempus, ut
illa addi-
gant.

21. **Quæritur**, cum inter impedi-
ta matrimonij, re. communi statuta,
non sit ignorantia doctrinæ fidei, scili-
cet Pater noster, Ave Maria, Credo, & De-
calogi, non debent, qui hæc ignorant, à
contrahendo matrimonio acceri. Pos-
sunt tamen suaviter, & quadam pruden-
ti ratione ad breve tempus impediri, ut
sic doctrinam addiscere curent. Et sic
intelligenda sunt Decreta Synodi Pa-
normitanæ & Bononicus, aliter non
approbanda, nam matrimonij impedi-
menta statuta non pertinent ad Episco-
pum, sed ad Papam, ita Sanchez de matr.
tom. 1. lib. 1. disp. 17. quidquid dissentiat
Pontius lib. 5. cap. 36. num. 8. part. 4. tra. 4.
ref. 85.

Matrimo-
nium quæ-
donam di-
eitur con-
summatū?

22. **Petes**. Quando nam matrimo-
nium dicitur consummatum? Respon-
donam di-
eitur con-
summatū?
deo, quando vir intra vas naturale for-
minæ, etiam ipsa non seminantes, sem-
naverit, quia semen formineum non est
necessarium ad generationem. Ita San-
chez tom. 1. lib. 2. disp. 21. num. 11. Sed quia
hoc principium non est admodum cer-
tum, probabile existimo contrariam
sententiam Caranzæ de partu hum. c. 20.
quæst. 11. n. 6. pro qua facit Baldus in l. fin.
in fine, C. de servis fugitiuis, appellans fi-
lium compositum quoddam, & facere
videtur Sacra Scriptura Job. 10. ubi, Non-
ne sicut lac multisti me, & sicut casum me
coagulasti? part. 1. tractat. 33. ref. 54. & tract.
24. ref. 27. in fine. Vide verb. Affinitas,
31. 77. 22.

MATRIMONIUM

Quoad Procuratorem.

23. **M**atrimonium contrahi po-
telt per Procuratorem, sicut tor potest
alio cōtractu celebrari possunt. Et qui esse cuius-
dem Procurator viri potest esse femi-
na, &c. quia est tantum instrumentum Et atatis,
ministrans verba, & notat Villalobos Nec debet
rom. 1. tract. 13. diff. 9. n. 2. in eo non requi-
ri determinatam ætatem, & institui Parochus
posse sine scripturis & à fortiori sine Pa-
rocho & testibus, quamvis matrimoniū
postea coram prædictis sit in eundem.
Potrò non debet Procurator suum mā-
datum excedere, alioqui matrimonium
foret nullum, part. 3. tra. 4. ref. 250. S. No-
tandum est tamen, & infra.

24. **Petes**. An si missio Procuratore ad
conrahendum, mandans in amentiam sario in
incidat, Matrimonium sit validum? Af-
firmat Sanchez de matr. tom. 1. lib. 2. disp. 11.
ipse verò
num. 12. quia monet consensus virtute, non potest
cum non sit revoceatus, ob quam ratio-
nem valet etiam Baptismus datus amentis
impetitus ante amentiam, ex c. maiores, datum,
de Baptismo. Sed contra sentit Pontius An si va-
lib. 2. cap. 15. num. 4. quia de se sit consen-
sus actualis & virtualis cum amentis non
possit habere consensum deliberatum: contractū
in hoc enim comparatur mortuo. Ex per procu-
quo patet: diversam esse rationem, si ratorem
mandans tempore contractus dormiat, tempore
quia tunc non est incapax consensu quo mā-
Aliam item esse rationem de eo, qui dans eva-
baptizatur in amentia, nam Baptismus sit iam a-
non requirit consensum actu, sed tan-
rum, quod præcesserit, & non sit revo-
carus. Confirmatur, quia si amentis esset affirmati-
præsens, non posset contrahere per con-
sensum ante amentiam explicatum: et-
gat.
go neque Procurator pro ipso, part. 3. tra.
4. ref. 249. An matrimonium contractū
per Procuratorem sit Sacramentum di-
ctum est supra 23.

25. **Potes** etiam matrimonium con-
trahi per litteras, cuius duplicem modū mentie per
affert Villalobos tom. 1. tractat. 13. diff. 10. litteras

num. 2. Primus est, quod exarentur litterae, & mittantur per nuntium cum potestate acceptandi consensum nomine contrahentis, quod est contrahere simul per litteras & procuratorem. Secundum, quod scribatur in litteris consensus & acceptatio traditionis alterius, qua coram Parocho & testibus legitur, si altera pars consentit, matrimonium tenet par. 203. tractat. 4. resolutione 250 §. 1. dem.

M A T R I M O N I U M

Quoad denuntiationes.

Denuntiatio 26. **A** necquam Matrimonium contrahatur, praemittenda sunt tres denuntiationes tribus diebus praerequisitis festiuis continuis a proprio contrahentia a Tridentinum Parocho faciendae inter Millatino possunt tum solemnitas, ex decreto Concilij Tridentini sess. 24. c. 1. Ita tamen, ut si probabilis suspicio fuerit, per dictas denuntiationes matrimonium malignos est impediendum, vel vna, vel nulla denuntiatione praemissa, matrimonium contrahatur, & denuntiationes postea ante consummationem fiant, vel etiam, si ita Ordinarius visum fuerit, non fiant. Igitur

27. Contrahentes ante denuntiationes factas, peccarent mortaliter: sicut etiam Parochus tali matrimonio assistens. Ita Villalobos *romo 1. tract. 13. diff. 24. num. 2.* Matrimonium tamen esse validum, ut de claravit Sacra Congregatio apud ipsum *ibid.* & tenent DD. communiter contra Cephalum *lib. 3. consil. 417.* Imò si ex tribus mittatur vna, & impedimenti periculum probabiliter absit, probabile est, quod docuit Sanchez *de matrim. tom. 1. lib. 3. disputat. 5. num. 8.* non esse peccatum mortale, quamvis contra illum insurgat Basilius Pontius *lib. 5. cap. 30. num. 3. p. 3. r. 3. resol. 136. c. 141. p. 1. r. 8. ref. 19.* Non peccant mortaliter contrahentes absque denuntiationibus prima vice consummando matrimonium, dum sint certi inter eos nullum subesse impedimentum. Sotus, & alij, & non tenentur contrax. reddere

debitum altero coniugi ante denuntiationes, sed si prima vice consummatum est tenetur reddere. Henrquez; imò norandum est, quod si bono communi, vel speciali contrahenti, & non est facilis recursus ad ordinarium, pro ipsius petendis, possunt contrahere coram Parocho, & testibus, Sotus, & alij *ibid.*

28. In denuntiationibus non potest dispensare Parochus, nisi in articulo mortis conubinarius velit ducere conubinam in conscientia quierem, aut solum Ordinarij legitimam, & non esse narius facilis aditus ad Ordinarium *par. 3. r. pensare po. 4. resol. 254. in fine, & par. 5. r. 3. resol. 38. ref. sine vs.* Extra hunc casum dispensare potest solum Ordinarius, & quidem cum causa iusta, de qua vide Pontium *cap. 32. numero 2.* Idque verum est etiam translatione ipsarum, vsquequo contractus celebratus sit ex timore, ne malitiosè impediatur. Ita Coninch *de sacry. disput. 17. dub. 5. numero 53.* Nominè Ordinarij Sanchez *An nomine disput. 3. num. 4.* intelligit tam Episcopum, Ordinarij quam alios Praelatos habentes iurisdictionem quasi episcopalem, ut Abbates, carius *Ge. & c.* Sed Pontius *cap. 3. num. 1.* intelligit solum Episcopum, & adducit pro se declarationem Cardinalium, cuius etiam meminit Villalobos *diff. 23. num. 6.* qui tamen addit, circa hoc seruandam esse consuetudinem *par. 3. tract. 4. resol. 237.* Et dispensare posse Vicarium Episcopi Generalem, quia est Ordinarius, nisi talem facultatem sibi Episcopus reseruauerit, quod ante ipsum docuerat Sanchez *ubi supra. n. 13.* sed contra ipsum, insurgit Pontius *ubi supra.* ex declaratione supradicta, & praeterea ex limitatione ipsius. Nam si Episcopus potest sibi talem facultatem reseruare, signum est, quod eam Concilium non delegauit Vicario eo ipso, quod Vicarius est *par. 3. tract. 4. resol. 238.*

29. Docet etiam Sanchez *lib. 7. disp. Et vtriusq. 7. n. 7.* quod si sponsi sint diuersae diocesis, sufficit dispensatio alterutrinus Episcopi, quia in hac responsione habent ut sponsi, vel vna persona. Contrarium tenet Pontius *numero 9.* quia contingere potest, ut impedimentum, quod in vna diocesi